

1

We maken hier
stilte en ruimte
voor God,
zodat Hij hier
kan zijn en
mensen kan raken

2

3

4

5

Een dag het klooster in Hoe is het leven in het Westerhûs in Hilaard?

Klooster Westerhûs in Hilaard opent op eerste pinksterdag officieel zijn deuren. Na tien jaar activiteiten in Jorwert is dit een nieuw hoogtepunt van Nijkleaster. De afgelopen weken werd proefgedraaid in de tot klooster verbouwde boerderij. Journalist Ellen Stikkelbroeck keek een dag mee.

📍👤 Ellen Stikkelbroeck

Vrijdagochtend kwart over zeven. Op het tijdstip waarop ik normaal gesproken net mijn bed uitkom, parkeer ik de auto in Hilaard. Ik ga een dag het klooster in. De weg naar Klooster Westerhûs krijgt vandaag zijn betonnen laag, dus het laatste stuk moet ik lopen. Door de berm, was mij verteld, maar ik heb geluk: de betonmachine is defect. De stratenmakers drinken eerst een bakje koffie en ik mag nog gewoon over de verharde onderweg. In de lucht hoor ik opvallend veel grutto's. Die overstemmen zelfs een beetje het geluid van de autoweg en de trein naar Sneek die in de verte voorbij raast.

Op fluistertoon

Op de hoek van het kloostercomplex verwelkomt predikant Hinne Wagenaar mij fluisterend. Bij wijze van uitzondering. Tot aan de koffie om een uur of tien heerst stilte in het klooster. Normaal gesproken komen gasten hier in de loop van de middag aan en gaan ze pas na de avondviering mee in de twaalf uur durende stilte. Ik moet meteen omschakelen.

„We zijn net begonnen met lichamelijk ontwaken”, fluistert Hinne – iedereen spreekt elkaar aan bij de voornaam, zo zal me al snel duidelijk worden – en wijst me verder zwijgend de weg. Onder leiding van Trees Nummerdor maken kloosterlingen de spieren los op de kloostergang. Die is nieuw gebouwd en deels ontstaan door de muur van de boerderij naar achteren te zetten, waarbij het dak wordt gedragen door houten pilaren ❶.

Ik voeg me zwijgend bij de kloosterlingen. We zwaaien met onze armen, draaien met onze schouders, maken van voeten tot hoofd de gewrichten en spieren los. De ochtendgymnastiek eindigt met het losschudden van je hele lijf en leden. „Guon tinke miskien: wat dóch ik hjir, mar lit alles mar gewoan los”, zegt Trees met zachte stem. Het ontwaken eindigt met een namasté, een buiging naar elkaar, de handen verticaal tegen elkaar gedrukt.

Meditatie op zolder

De kloosterlingen doen hun schoenen uit en gaan naar binnen, naar de zolder. In de hal geeft Sietske Visser, echtgenote van Hinne Wagenaar, mij een hand en stelt zich fluisterend voor. Ik trek snel een paar slobso-

ken aan – een tip vooraf van Hinne – en wil m'n kladblok en pen meenemen als Hinne fluistert: „Laat de meditatie maar gewoon over je heen komen.”

Op de blauwe zoldervloer liggen elf donkergrijze kussens van een vierkante meter. Daarop een klein rond poefje of een houten meditatiebankje ❷. Terwijl de kloosterlingen plaatsnemen, twijfel ik even. Zonder iets te zeggen gebaart Reinier Nummerdor, predikant van de protestantse streekgemeente De Slachsang, dat ik gerust ook op een van de stoelen mag gaan zitten.

De meditatie zal 25 minuten duren, zegt Reinier zacht; het eerste stukje begeleid, daarna in stilte. Hij zal twee keer op een klankschaal tikken, zodat we weten wanneer de meditatie voorbij is. Ik sluit mijn ogen. Op aanwijzing van Reiniers rustige stem probeer ik bewust te ademhalen, contact te maken met de vloer en gedachten los te laten. „Probeer je uitademing te tellen. Een, twee, drie... tot tien. Dat haal je niet, want dan denk je al lang weer aan iets anders. Dat is niet erg. Je mag die gedachte laten gaan. Tel gerust opnieuw. Wees je bewust van je ademhaling.” Dan is iedereen stil.

‘Een... twee... drie... de betonmachine is blijkaar gemaakt...’, denk ik. ‘Nee, niet denken, laat het los.’ ‘Een... twee... drie... vier... het ruikt hier naar verse lak...’ ‘Hé, er komt iemand op de stoel naast me zitten... 25 minuten op zo'n meditatiebankje is ook wel lang...’

Hoewel mijn gedachten aanvankelijk alle kanten op vliegen, lukt het me na verloop van tijd steeds beter om ze los te laten en in de stilte te zinken.

‘Doing... doing...’ De klankschaal maakt eerder geluid dan ik had gedacht. Ik doe mijn ogen open en alle kloosterlingen buigen weer in een namasté. Het is kwart over acht.

Ontbijt in stilte

Zonder iets te zeggen gaan we naar de eetzaal. Sietske heeft tijdens de meditatie het ontbijt klaargemaakt ❸. Het ontbijt vind ik wat ongemakkelijk. We zitten bij elkaar, maar zeggen niks. Ik ben me heel bewust van de aanwezigheid van de anderen, wat ze eten en hoe ze dat doen. Het voelt raar. Ik tuur naar buiten over de weilanden. Het is hier prachtig!

Op tafel staan boeketjes van fluitenkruid, boterbloemen en grassen.

Het broodbeleg is allemaal biologisch en/of fairtrade, de kaas van een boer om de hoek. Vlees wordt niet aangeboden. Alle maaltijden in Klooster Westerhûs zijn vegetarisch. Sietske gebaart naar buiten, naar het schaap. De twee lammeren drinken bij hun moeder. Hun staartjes wiebelen op en neer. De kloosterlingen glimlachen.

Hoewel mijn gedachten alle kanten op vliegen, lukt het me na verloop van tijd steeds beter om ze los te laten en in de stilte te zinken

Rond 8.40 uur is iedereen klaar met eten en is er even rust. „Ik ga me even verkleeden”, fluistert Hinne tegen mij. „Doe maar gewoon alsof je thuis bent, je mag overal een kijkje nemen. Om half tien is de ochtendviering in de kelder.”

Praten in de keuken

Ik drink nog even rustig mijn thee op en maak aantekeningen van wat ik tot nu toe heb ervaren. Drie dames doen de vaat en ruimen de eetzaal op. Ik hoor ze praten in de keuken. Ik maak een rondje door de boerderij. Op zolder zit een dame in een hoekje wat te lezen. Ze ziet dat ik twijfel als ik de trap opkom, maar gebaart dat ik rustig verder mag komen. Ik ga op dezelfde stoel zitten als net, nu met mijn ogen open, en neem de ruimte in me op.

In de opkamer ❹ zit iemand te breien terwijl ze naar buiten kijkt. Nergens hier in de oude boerderij zijn gordijnen, dus door elk raam heb je uitzicht op de weilanden. De dame kijkt om. Ik knik even. Normaal gesproken zou ik me nu gaan voorstellen, maar het is nog geen tien uur. En eerlijk: het is ook wel lekker, die

stilte. Als je toch eens elke ochtend zo rustig de dag kon opstarten...

Om 9.20 uur klinkt er een bel in de kloostergang. Tijd om richting kelder onder de opkamer te gaan. Hier was vroeger de melkkelder van de kop-hals-rompboerderij. We zitten op kussens op stenen verhogingen onder het ronde gewelf. Iedereen heeft een klapper met daarin de teksten van de liederen en lezingen van deze ochtend.

De viering wordt geleid door Saskia Leene uit Sneek, Kleasterpastor bij Nijkleaster. Zingend vragen we God om ons, onze ogen, verstand, hart en ziel te openen voor zijn goedheid en ons aan te raken. *Psalm 112* van Huub Oosterhuis is de lezing van deze vrijdagochtend. En als Onze Vader zingen we *God fan fier en hein ús Heit* van Eppie Dam (tekst) en Hindrik van der Meer (muziek).

Tussendoor is er wederom stilte. Wordt er in reguliere kerkdiensten vaak hooguit een minuut stilte gehouden om te bidden, hier in Klooster Westerhûs wordt getimed en wordt er zeker vijf minuten niets gezegd. En omdat we in de kelder zitten, is het ook écht stil. Geluiden van buiten dringen hier nauwelijks door.

Lawaai

Des te oorverdovender klinkt het gepraat even later als er koffie en thee wordt gedronken en de ‘verplichte’ stilte voorbij is. Ik schrik ervan. Vond ik het tijdens het ontbijt nog ongemakkelijk om te zwijgen; nu overvalt het lawaai me. Het is wél fijn om iedereen nu de hand te kunnen schudden en me voor te kunnen stellen.

Hinne Wagenaar, Sietske Visser en Reinier en Trees Nummerdor zijn kloosterlingen binnen de poort. De twee echtparen zijn afgelopen maart op het kloostercomplex komen wonen, in twee kleine huisjes in een rijtje van drie ❺.

De andere dertien kloosterlingen, van wie er nu acht in de gastenkamers hebben proefgeslapen, wonen buiten de poort. Onder hen is Albertsje Spliethoff uit Bears. Met Pinksteren legt ze dezelfde gelofte af als de vier kloosterlingen binnen de poort. „Je conformeert je aan de waarden van Jezus; stelt je dienstbaar op aan de mensen die hier komen. We maken hier stilte en ruimte voor God, zodat Hij hier kan zijn en mensen kan raken.”

Tijdens de koffie vindt er, zoals elke ochtend, een kort werkoverleg plaats. „Het is normaal gesproken niet de bedoeling dat gasten hun eigen kamers schoonmaken, maar ik wil jullie vragen dat vandaag toch te doen”, zegt Reinier tegen de aanwezige kloosterlingen. Een deel van hen gaat vandaag naar huis en er worden nog enkele anderen verwacht die komende nacht gaan proefslapen. Bovendien: als er straks échte gasten komen, moeten de kloosterlingen wel weten wat voor schoonmaakwerk ze dan moeten doen.

Terwijl de kloosterlingen aan de slag gaan, vertelt Trees Nummerdor hoe het altijd haar droom was om een stilteplek te hebben. „De eerste keer dat ik yn Jorwert yn tsjerke kaam, fiede dat as thúskommen.” Via Nijkleaster leerde ze in 2016 haar man Reinier kennen. Toen er sprake van was dat in het Westerhûs in Hilaard een klooster zou komen, verlangden ze er allebei naar om daar te gaan wonen. Haar werk buiten de deur – ze was Tai Chi-lerares en hoofdredacteur van vakbladen – heeft ze inmiddels opgegeven. „Reinier sjocht it motto fan Nijkleaster – stilte, besinning, ferbining – as de takomst fan 'e tsjerke. Ik woe foaral út de drokte wei; werom nei de basis. Yn it deistige libben sitst allinnich mar yn je eigen holle en ferjitte je te fielen. Hjir stean ik wer yn ferbining mei mysels en de natuer.”

Veel predikanten

Veel kloosterlingen van het Westerhûs zijn predikant van beroep. Zoals Corrie Bark-Bakker uit Akkrum (zij was die breiende dame uit de opkamer) en Jurjen Hilverda uit Winsum. Ze hebben net een gastenkamer klaar en hebben wel even tijd voor een praatje. „Dit is nuttig vrijwilligerswerk dat past bij hoe ik in het leven sta”, zegt Corrie. „Je draagt eraan bij dat het stil wordt in mensen. Ik weet zelf ook hoe belangrijk stilte is. Het helpt om bij je diepste ziel te komen.” Jurjen knikt. „Dat is ook mijn motivatie om mee te doen.”

Ze willen dienstbaar zijn aan de mensen die hier straks gaan komen. Zelf gaan ze ook regelmatig op stilte-retraite in een klooster. „Het is fantastisch dat er nu ook om de hoek zo'n plek is, waar mensen kunnen opladen.”